

Kunt u deze e-mail niet goed lezen? Schakel dan afbeeldingen voor deze e-mail in of [bekijk de online versie](#).



Beste Lifeliner,

Hierbij de eerste Lifelines Nieuwsbrief van 2016. Dit jaar kunt u er ieder kwartaal eentje verwachten in uw mailbox. In dit eerste nummer een paar nieuwe dingen die voor u zeker van belang zijn. Naast enkele interessante onderzoeksresultaten en de nieuwe huisstijl willen we u als deelnemer ook een stem geven via een speciale deelnemersraad.

Hebt u vragen of opmerkingen, stuur dan uw mail naar onderzoek@lifelines.nl of bel met ons Servicebureau (tijdens kantooruren): **050-3611113**

Inhoud:

- Onderzoeksresultaten: Wilma Zijlema, Felix Troph, Cisca Wijmenga en Gronings Perspectief
 - Hoe is dat nou? Verhalen van deelnemers, wetenschappers en medewerkers.
 - Nieuwsbericht: ADHD-onderzoek
 - Nieuwsbericht: Opening Lifestore
 - Nieuwsbericht: Aanvraag Hartstichting
 - Nieuwsbericht: nieuwe huisstijl & social media
 - Aankondiging Deelnemersraad
-

Update: Lifelines onderzoeksresultaten

Het afgelopen half jaar zijn er veel publicaties verschenen met interessante resultaten door wetenschappers die gebruik hebben gemaakt van Lifelines. Op onze [website](#) worden deze resultaten gepubliceerd. We lichten er in deze nieuwsbrief vier onderzoeken uit.

Wilma Zijlema: Leven in de stad of op platteland gezonder?

Er is veel onderzoek gedaan naar de gezondheid van mensen in grote steden, en de gevolgen van luchtvervuiling en geluidsoverlast zijn al vaak in kaart gebracht. Met behulp van gegevens van

Lifelines en die van andere bevolkingsonderzoeken uit Engeland, Noorwegen, Duitsland en Finland werd een nieuw onderzoek gedaan.

In eerste instantie leek het resultaat makkelijk te voorspellen: plattelandbewoners krijgen meer frisse lucht dan stedelingen, dus zijn ook vast gezonder. Toch is dit niet altijd het geval, zo bleek uit het onderzoek met Lifelines gegevens. Hoewel mensen in de stad vaker een verminderde longfunctie hebben en ook sneller angstig of depressief zijn, zie je op het platteland een opeenstapeling van andere risicofactoren: het metabool syndroom. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om verhoogde bloeddruk of een hoger bloedglucose, factoren die de kans op diabetes en hart- en vaatziekten kunnen verhogen.

Waarom dergelijke risicofactoren juist onder plattelandbewoners meer voorkomen, is moeilijk te verklaren. Volgens Wilma Zijlema, de onderzoeker, kan het liggen aan het feit dat mensen op het platteland misschien iets minder bewegen. 'Ze gaan waarschijnlijk vaker met de auto ergens heen', zegt Zijlema. 'Maar in mijn studie verschilde de fysieke activiteit van mensen op het platteland nauwelijks met die van stadsbewoners.' Het is dus nog speculeren, en meer onderzoek lijkt nodig.

Lees meer over Wilma Zijlema op onze website, klik [hier](#)

Felix Troph: Genetisch verband tussen schizofrenie en leeftijd moederschap

Is er een relatie tussen genetisch aanleg voor schizofrenie en de leeftijd van een moeder bij haar eerste kind? Een team onderzoekers van onder andere het UMCG deed hiernaar een studie en vond dat vrouwen met een verhoogde genetische aanleg voor schizofrenie op relatief jongere of juist oudere leeftijd hun eerste kind krijgen. In tegenstelling tot vrouwen die geen genetische aanleg voor schizofrenie hebben. Dat betekent dat er een genetisch verband is tussen het verhoogd risico op schizofrenie en de leeftijd van een moeder bij haar eerste kind, aldus de onderzoekers die onder andere data van Lifelines gebruikten.

Lees meer over de onderzoeker en dit onderzoek op onze [website](#)

Cisca Wijmenga: Lifestyle heeft sterke invloed op darmbacteriën

Dankzij gegevens van 1100 deelnemers is er nu meer bekend over wat wij eten en welk effect dat heeft op onze darmflora. Onder leiding van RUG/UMCG geneticus Cisca Wijmenga is er een onderzoek gedaan naar de effecten van voeding en medicijngebruik op de diversiteit aan bacteriën in de darm. De resultaten van dit onderzoek zijn afgelopen week gepubliceerd in het toonaangevende en prestigieuze wetenschappelijke tijdschrift Science.

Bijzonder aan deze studie is dat een groep gewone mensen is onderzocht. Eerder onderzoek richtte zich vaak op patiënten met een specifieke ziekte. Daarnaast is de omvang van de groep uitzonderlijk groot, en is het DNA in detail bestudeerd: 'Normaal gesproken kijken onderzoekers maar naar één bepaald stukje DNA waarmee verschillende groepen bacteriën min of meer te onderscheiden zijn', legt Wijmenga uit. 'Wij hebben het complete DNA in kaart gebracht, wat meer gedetailleerde informatie over bacterietypen oplevert.'

Voor meer informatie over dit onderzoek, klik [hier](#).

Vaker gezondheidsklachten voor Groningers met meervoudige aardbevingsschade:

Afgelopen vrijdag hebben prof. dr. Tom Postmes en dr. Katherine Stroebe van de Rijksuniversiteit Groningen de eerste onderzoeksresultaten van Gronings Perspectief gepresenteerd. Het bevolkingsonderzoek, waarbij ook gebruik gemaakt is van Lifelines data, gaat over de gevolgen van de gaswinning voor de gezondheid, het veiligheidsgevoel en het toekomstperspectief van Groningers.

De eerste analyses laten een aantal opvallende resultaten zien. Enerzijds lijkt meervoudige aardbevingsschade effect te hebben op specifieke gezondheidsklachten van Groningers en voelen mensen zich beduidend minder veilig. Anderzijds wordt de woonomgeving in heel de provincie als bijzonder prettig ervaren en dragen Groningers concrete punten van verbetering aan.

Klik [hier](#) voor meer informatie over het onderzoek van Gronings Perspectief.

Hoe is dat nou?

Lifelines gaat over hoe we gezonder oud worden, over het leven. Daarom horen we graag de persoonlijke verhalen, de échte verhalen uit de praktijk over Lifelines en het leven.

Onder de titel 'Hoe is dat nou?' komen medewerkers, deelnemers en wetenschappers aan het woord. Stuk voor stuk bijzondere verhalen. Wat gebeurt er in onze labs en wat doet een doktersassistente van Lifelines? Welke ervaring heeft een deelnemer en hoe werkt een wetenschapper? Bart, Marieke, Trijn, Wilma, Willy en Marco kwamen al aan het woord. En er volgen nog meer!

De interviews staan op onze website en we kondigen ze aan via onze social media kanalen.

Groot Europees onderzoek naar ADHD van start!

Binnenkort start een groot Europees onderzoek naar ADHD, waarbij ook data van [Lifelines](#) wordt gebruikt. Het is een onderzoek naar oorzaken en gevolgen van ADHD om zo tot preventie en betere behandelingen te komen. Het UMCG coördineert een belangrijk deel van deze studie. Onlangs stelde de EU een subsidie beschikbaar die dit onderzoek mogelijk maakt. Aan de studie doen maar liefst 17 onderzoeksinstituten uit 8 Europese landen mee. Lifelines levert gegevens aan voor het Groningse deel van het onderzoek.

Onderzoeker Catharina Hartman van het UMCG is projectleider van het epidemiologisch deel van Europese onderzoek en coördineert vanuit Groningen het onderzoek naar ADHD gedurende de hele levensloop: "Het doel van ons deel van het grote Europese onderzoek is om ADHD systematisch in kaart te brengen, van de kindertijd tot de ouderdom. In meerdere landen kijken we naar patronen van problematiek binnen families en naar de genetische achtergrond."

Lifelines' grote vrieskist, de Lifestore, feestelijk geopend!

De Lifestore is de grote vrieskist van Lifelines en staat op het Groninger industriegebied Eemspoort. Hier wordt al uw bio-materiaal (bloed en urine) opgeslagen. Onder een temperatuur tot wel - 80 graden. En daarmee met recht het koudste plekje van Nederland!

De opslag is 100% veilig en vertrouwd, zelfs beschermd tegen overstromingen, stroomuitval en aardbevingen. Eind januari werd deze unieke en ultramoderne vrieskist, met de omvang van een gemiddelde sporthal, feestelijk geopend.

Tijdens de feestelijke opening kwam een aantal professionals aan het woord over de toekomst van Lifelines, Healthy Ageing en de brede toepassingsmogelijkheden van Lifelines.

Klik [hier](#) voor het verslag op de website:

Onderdeel van de ingebruikname was ook het symbolisch plaatsen van een aantal buisjes door drie generaties deelnemers. Ook zij kwamen aan het woord over Lifelines!

Kees (73) : <https://www.lifelines.nl/news/kees-helpt-graag-mee-aan-verbeteren-gezondheid>

Ingrid (48): <https://www.lifelines.nl/news/in-mijn-omgeving-doet-eigenlijk-iedereen-mee>

Lisa (11) : <https://www.lifelines.nl/news/lisa-vindt-bloedprikken-best-eng>

Hartstichting doet onderzoek met Lifelines data

Steeds vaker kloppen ook stichtingen, zoals de Hartstichting, bij ons aan voor onderzoek met Lifelines gegevens. De Hartstichting heeft, in samenwerking met het UMC Utrecht, een onderzoeksaanvraag bij Lifelines ingediend. Zij willen in het onderzoek data van Lifelines gebruiken om te laten zien welke clusters en combinaties van hart- en vaatziekten met andere ziekten voorkomen. Hart- en vaatziekten komen vaak samen voor met andere ziekten. Tijdens de behandeling van de ziekten wordt deze combinatie nog niet standaard meegenomen.

De cijfers zijn belangrijk, omdat behandelplannen voor hart- en vaatziekten nu nog veelal niet zijn afgestemd op andere ziekten. De cijfers die de Hartstichting met dit onderzoek berekent, zouden het startpunt kunnen zijn voor het creëren van nieuwe behandelstrategieën voor clusters van ziekten, in combinatie met hart- en vaatziekten.

Volg ons via social media!

Lifelines heeft sinds dit jaar een nieuwe frisse uitstraling en we zijn nog actiever via social media. Blijf dus, naast deze kwartaal nieuwsbrief, op de hoogte van Lifelines. Binnenkort lanceren we ook onze nieuwe website. Deze is nog overzichtelijker en past in de nieuwe lijn. De komende tijd voeren we de nieuwe huisstijl gefaseerd in. De brieven die u van ons ontvangt, hebben daarom eerst nog ons oude logo. En ook hebben we nog niet overal de bordjes vervangen. Dat doen we stap voor stap!

Volg ons op:

[Facebook](#)

[Twitter](#)




[LinkedIn](#)

Lifelines geeft u een stem

Met hulp van 10% van de noordelijke bevolking doen we belangrijk onderzoek naar gezond ouder worden. We krijgen steeds meer onderzoeksvragen van wetenschappers uit binnen- en buitenland, maar ook van gemeenten, provinciën, de GGD en goede doelen. Daarnaast zijn er ook steeds meer innovatieve methoden beschikbaar om gegevens te verzamelen, zoals apps en stappentellers. Naast data voor wetenschappelijk onderzoek naar gezonder oud worden zijn dit prachtige kansen om Lifelines data breed in te zetten voor het gezondheidsbelang van jong en oud.

Lifelines wil u als deelnemer nauwer betrekken bij deze ontwikkelingen en de keuzes die we hierbij gaan maken. Wij denken hierover graag na, samen met u!

Wij gaan een Deelnemersadviesraad oprichten om deelnemers mee te laten denken en een stem te geven. Binnenkort ontvangt u meer informatie over de werving van de leden.

 www.lifelines.nl |  lifelines@umcg.nl |  (050) 361 11 13

Lifelines | Postbus 30.001 | 9700 RB Groningen

Deze e-mail is verstuurd met [iMailingtool](#) | [Afmelden](#)